

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Науково-дослідна лабораторія педагогічної компетентності
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА: ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАКТИКА

Електронний збірник матеріалів
XIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
(Умань, 24 листопада 2022 р.)

Умань
2022

УДК 378.018.8:373.3.011.3-051(06)

A43

Головний редактор:

Бойченко В. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач науково-дослідної лабораторії педагогічної компетентності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Бялик О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кравченко О. О., кандидат педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ткачук Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Юрченко О. В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол №5 від 05.12.2022 р.)*

A43 **Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика** [Електронний ресурс] : зб. матеріалів XIII Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Умань, 24 листоп. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Наук.-дослід. лаб. пед. компетентності Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини [та ін.] ; [голов. ред. В. В. Бойченко ; редкол.: О. В. Бялик, О. О. Кравченко, Л. В. Ткачук, О. В. Юрченко]. – Умань, 2022. 278 с. – Режим доступу: <https://fspo.udpu.edu.ua/laboratoriia-pedahohichnoi-kompetentn/> – Назва з екрану.

До збірника увійшли матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика», яка була проведена кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту і науково-дослідною лабораторією педагогічної компетентності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини за участю Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського 24 листопада 2022 року. Основна тематика опублікованих у збірнику статей відповідає напрямам роботи конференції:

- дидактичні та методичні аспекти підготовки майбутнього педагога;
- формування професійної компетентності в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти;
- формування управлінської культури керівника закладу освіти;
- історія становлення і розвитку вітчизняної та зарубіжної педагогічної освіти;
- формування професійного мислення педагога;
- загальнокультурна парадигма професійної підготовки майбутніх педагогів.

УДК 378.018.8:373.3.011.3-051(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2022

Духовність особистості: методологія, теорія, практика. 2016. № 4 (73). С. 48-61.

5. Романовська О. Поняття і структура іміджу сучасного викладача вищої школи. Теорія і практика управління соціальними системами. 2016. №2. С.135-146.

6. Романовський А. Педагогіка успіху : посібник для студентів вищих навчальних закладів, Нац. техн. ун-т «Харківський політехнічний інститут». Харків : НТУ «ХПІ», 2012. 371 с.

7. Якушева А. Значущі якості особистості педагога. Відкритий урок: розробки, технології, досвід. 2013. № 6. С. 88.

Надія Стеценко

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Проблема використання дистанційних технологій в освітньому процесі не нова. Її витoki сягають початку ХІХ століття, коли на допомогу навчанню прийшло листування. З того часу дистанційні технології почали стрімко розвиватися, а з появою інформаційно-комунікаційних технологій багато закладів в усьому світі почали запроваджувати дистанційні форми навчання. У період пандемії та запровадження карантинних обмежень цей процес набув масштабного характеру. Особливої гостроти проблема використання дистанційних технологій набуває в українських закладах освіти у зв'язку з віроломним вторгненням Російської Федерації на територію України та розв'язанням нею повномасштабної війни, руйнуванням інфраструктури

Української держави, коли вчителі та учні змушені частину часу проводити в укриттях або перебувати за межами своєї Батьківщини.

Для забезпечення якості освіти та вирішення освітніх завдань у цей нелегкий для України час, вчителі переходять на дистанційне навчання, здійснюють пошук ефективних платформ та сервісів для проведення занять в режимі онлайн, інноваційних форм та методів здійснення освітньої діяльності. Організація і здійснення дистанційного навчання передбачає наявність інформаційно-цифрової компетентності, яка повинна бути сформована відповідно до вимог професійного Стандарту вчителя [4]. Підготовка майбутніх педагогів повинна враховувати сучасні виклики і надавати відповідні освітні послуги.

Використання дистанційних технологій в підготовці майбутніх учителів має свої позитивні сторони:

- спонукає до самоосвіти, самонавчання та саморозвитку як необхідної умови професійного становлення та зростання;
- дає змогу реально запровадити педагогіку співробітництва;
- враховує найбільш зручні умови для здійснення процесу навчання і виховання, можливість зв'язатися у зручній для всіх учасників освітньої діяльності час;
- забезпечує оперативний зворотній зв'язок із зацікавленими сторонами освітнього процесу, що забезпечує економію часу та можливість швидко надати допомогу та вирішити багато проблем.

Майбутні вчителі, знайомлячись у процесі своєї підготовки з технологіями дистанційного навчання, не лише ефективно опановують навчальний матеріал, а й мають можливість з'ясувати, якими шляхами та способами можна його представити за допомогою цифрових технологій, які в майбутньому можна буде використати у своїй професійній діяльності.

Освітні програми підготовки фахівців в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини передбачають ефективне

використання засобів дистанційних технологій та формують професійну компетентність майбутніх учителів, включаючи в освітні компоненти інформацію про використання інформаційно-цифрових технологій під час надання освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти.

Окремі компоненти освітніх програм підготовки педагогів, такі як «ІКТ в галузі», «ІКТ в управлінні закладом загальної середньої освіти», «ІКТ в освіті і науці» безпосередньо реалізують мету виконання вимог професійного Стандарту учителя: формування інформаційно-цифрової компетентності, яка передбачає здатність учителя:

- орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;
- ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;
- використовувати цифрові технології в освітньому процесі [4].

Майбутнім учителям можуть бути зараховані результати навчання, отримані в межах неформальної освіти, як самостійно опрацьовані ними теми або модулі навчальних дисциплін після того, як вони представлять відповідний сертифікат. Найчастіше студенти вибирають платформи для навчання педагогічних працівників:

- Prometheus – найбільша платформа онлайн-освіти в Україні.
- EdEra – студія онлайн-освіти.

На цих платформах розміщені безкоштовні курси, проходження яких сприяє розвитку професійної компетентності майбутнього вчителя та удосконаленню уже набутих компетентностей, необхідних у здійсненні освітньої діяльності, зокрема інформаційно-цифрових, адже здобуті навички вчителю необхідні не лише для проведення занять, а й для вирішення технічних проблем, наприклад, мультимедійного пристрою, за допомогою якого відбувається онлайн-спілкування (підключити звук, відео, тощо).

Кожного дня блоги цих платформ поповнюються інформацією про нові курси, про нові інструменти здійснення дистанційного навчання, про досвід організації освітнього процесу онлайн, тощо.

Інтеграція дистанційного навчання в шкільні програми, вирішення проблем та перспектив впровадження дистанційних технологій вимагає перегляду освітньо-професійних програм підготовки майбутніх учителів, адже немає сумніву, що «майбутнє – за змішаним навчанням, яке дуже легко перемикає в різні режими: збільшувати чи зменшувати офлайн- або онлайн-компоненти, обирати різні організаційні моделі та стратегії відповідно до можливостей, потреб і викликів» [1].

Список використаних джерел:

1. Дистанційне навчання: сучасний формат освіти, який має лишитися:
URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2020/07/2/241517/>
2. Закон України «Про освіту» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО
ПЕДАГОГА: ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАКТИКА**

**Матеріали XIII Всеукраїнської
науково-практичної онлайн-конференції**

Видається в авторській редакції